

Publikacija za starše

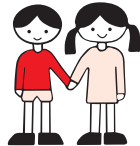
Krt ima krtino
polž ima lupino,
a jaz imam vrtec
in svojo družino.

VRTEC VODMAT

Publikacija za starše

Krt ima krtino
polž ima lupino,
a jaz imam vrtec
in svojo družino.

VRTEC VODMAT

Vsebina

Nagovor ravnateljice

Vrtec se predstavi

- iz zgodovine vrtca
- organiziranost vrtca
- poslovalni čas vrtca

Naše vrednote, poslanstvo, vizija

Programi vrtca

- organiziranost programov
- predstavitev programov
- značilnosti programa
- specifični programi
- dodatni programi

Način povezovanja in sodelovanja s starši

Pravice otrok

Pravice in obveznosti staršev

Svetovalna služba

Prehrambeni in zdravstveno-higienski standard v vrtcu

Vpis otroka v vrtec

- prvič v vrtec – uvajanje otroka v vrtec
- dan Vrtca Vodmat – dan odprtih vrat

Pozdravljeni!

Publikacija je namenjena vsem tistim staršem, ki že imate otroke v našem vrtcu, kot vsem tistim, ki iščete najboljši vrtec za svoje otroke, in seveda vsem drugim, ki jih zanima naša ustanova. Starši imate verjetno jasno predstavbo, kakšno vzgojo želite za svojega otroka. Vsekakor te predstave verjetno vključujejo program, ljudi, ki izvajajo ta program, in okolje, v katerem se program izvaja.

V publikaciji vam na kratko predstavljamo vrtec, programe in okoliščine delovanja. Predstavljamo vam tudi vizijo, ki temelji na opredeljenem poslanstvu in vrednotah vseh zaposlenih. Da smo v kolektivu prišli do naše vizije, je bil potreben dolg in naporen proces, ki je pripeljal do soglasja o tem, za kaj se bomo v našem vrtcu prizadevali. Zavedanje naših skupnih jasnih ciljev in ustvarjalno uresničevanje teh ciljev je naloga vseh, ki delamo v našem vrtcu.

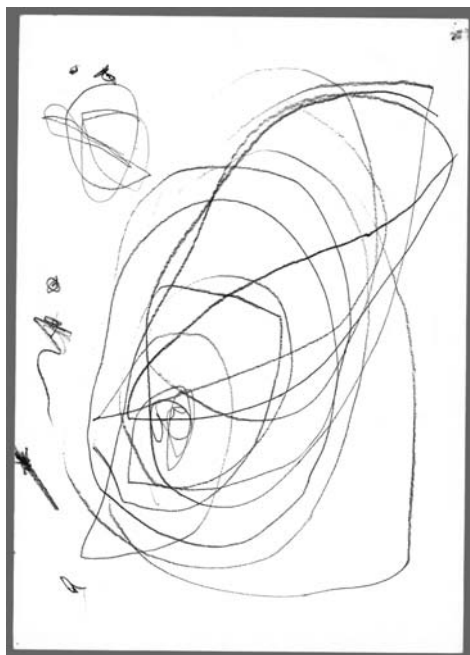
Za dobro vzgojo je potreben kakovosten program, še bolj pa dobri izvajalci. Zato skrbimo, da se strokovni delavci nenehno izobražujemo in se podpiramo med seboj v osebnostnem in strokovnem razvoju. Skrbimo tudi za vzpodbudno okolje za učenje otrok in za pridobivanje neposrednih izkušenj znotraj in zunaj vrtca. Prizadevamo si za dobro sodelovanje s starši in se zavedamo vaše primarne vzgojne vloge. S svojo organiziranostjo vam želimo biti v največjo pomoč, vzgojitelji pa želimo otrokom postati pomembni odrasli.

Publikacijo vzporedno spremljajo risbe otrok s komentarji, predvsem zato, da je viden naš pristop k učenju in izražanju otrok, ki ga izvajamo pri likovni vzgoji in podobno na vseh drugih področjih.

Marta Korošec,
ravnateljica

Vrtec se predstavi

Vrtec Vodmat je javni vzgojno-izobraževalni zavod, ki izvaja javno veljavni program za predšolske otroke. Ustanoviteljica vrtca je Mestna občina Ljubljana.

ČLOVEŠKA FIGURA **ULA, 2 leti in 3 mesece**

Otroci so risali svojo vzgojiteljico. V risbi vidimo, da otrok na tej stopnji razvoja še ne prepozna zgradbe telesa. Krožne linije predstavljajo človeka. Znotraj spirale se pojavljajo posameznosti, ki jih otrok prepozna in lahko predstavljajo dele telesa (oči, usta ...).

Iz zgodovine vrtca

V šestdesetih letih je bilo na področju Starega Vodmata, tako kot še marsikje v Ljubljani, veliko pomanjkanje organiziranega varstva predšolskih otrok. Zato so leta 1963 krajanji pod okriljem pravkar zgrajene osnovne šole organizirali varstvo predšolskih otrok kar v bližnjih stanovanjskih blokih. Prva namensko zgrajena stavba za vrtec je svoja vrata odprla marca leta 1968 in dobila ime Vrtec Vodmat. Po dveh letih se je prvi stavbi pridružila še druga in leta 1979 še prizidek k drugi stavbi. V tem letu je nastal tudi logotip Vrtca Vodmat, deček in deklica v rdečih in rumenih oblačilih, ki ga je oblikovala mama varovanca vrtca ga. Zala Dobnikar. Logotip je Vrtec Vodmat ponesel s seboj v združitev vrtcev nekdanje občine Center, sam je postal enota Vrtca Ljubljana Center, logotip pa je postal uradni znak novega vrtca.

Vrtcu Ljubljana Center se je v devetdesetih letih priključil tudi Vrtec Klinični center, ki je do takrat deloval v okviru bolnišnic, zgrajen pa je bil leta 1974 za potrebe delavcev Kliničnega centra.

Vrtec Ljubljana Center se je po dvajsetih letih razdružil v štiri samostojne vrtce in enota Vodmat in enota Klinični center sta postali enoti Vrtca Vodmat. Logotip vrtca se je znova vrnil v vrtec, za katerega je nastal. Vrtec Vodmat nosi tudi pravno nasledstvo Vrtca Ljubljana Center.

Organiziranost vrtca

Uprava vrtca je na Korytkovi 24.

tel: 01/5207 100

fax: 01/5207 110

e-mail: vrtec-vodmat@guest.arnes.si

Vrtec ima v svoji sestavi dve enoti, v katerih poteka predšolski program, izvajamo tudi organiziran program predšolske vzgoje v bolnišnici:

• Enota VODMAT

Korytkova 24, tel: 01/5207 100

Korytkova 26, tel: 01/5207 112

Bolgarska 20, tel: 01/5207 114

• Enota KLINIČNI CENTER

Bohoričeva 36

tel: 01/230 82 60, 01/230 82 61

e-mail: vrtec-klinicni-center@guest.arnes.si

• BOLNIŠNIČNI ODDELKI

Bohoričeva 36

tel: 01 230 82 62

Tajništvo vrtca:

Suzana Trpin, tel: 01 5207 100

Ravnateljica vrtca:

Marta Korošec, tel: 01/5207 102

Pomočnica ravnateljice:

Vesna Zemljarič, tel: 01/230 82 60

Vodja bolnišničnih oddelkov:

Jadranka Meško, tel: 01/230 82 62

Svetovalna služba:

Darja Štirn, tel: 01/5207 113

Vodja prehrane in ZHR:

Radmila Bosnič, tel: 01/5207 104

Računovodstvo, tel: 01/5207 106

Knjigovodkinja (plačilo vrtca):

Darja Pustavrh tel: 01/5207 115

Poslovalni čas

Vrtec je odprt vse dni v delovnem tednu od 1. 9. do 31. 8. Celodnevni programi trajajo od 6 do 9 ur v dopoldanskem času (večinoma od 7. do 16. ure), v enoti Klinični center pa tudi v izmeničnem in popoldanskem času (od 12.15. do 21. ure). Pred programom in po njem se otroci zbirajo v "dežurnih" oddelkih, zato je poslovalni čas daljši od 9-ih ur, in sicer:

- **enota Vodmat: od 6. do 17. ure;**
- **enota Klinični center: od 5.45 do 16.30 oziroma 12.15 do 21. ure.**

Otrok je v okviru poslovalnega časa lahko v vrtcu največ do 9 ur.

Naše vrednote, poslanstvo, vizija

Vrednote vrtca

V vrtcu Vodmat smo izhajali iz prepričanja, da so otroci tisto bistvo, vrednota, zaradi katerih vrtec deluje. Na podlagi tega smo kot najvišji vrednoti vrtca opredelili odgovornost in pravičnost do otrok, staršev in nas samih. Naša ravnanja podpirajo vrednote, kot so strokovnost, profesionalnost in sodelovanje.

Naše poslanstvo

Tukaj smo zaradi otrok, ki jim želimo omogočiti varno in vzpodbudno okolje za razvoj njihovih ustvarjalnih potencialov. Upošteevamo individualne razlike in razvojne značilnosti vsakega posameznika. Podpiramo ga pri oblikovanju njegove pozitivne samopodobe, razvoju kritičnega in ustvarjalnega mišljenja ter vključitvi v skupino. Trudimo se za dosledno in korektno obveščanje staršev o učenju in razvoju njihovega otroka, katerega razvoj skrbno spremljamo. Skrbimo za lastni strokovni in profesionalni razvoj, združujemo se v strokovne aktivne, vključujemo v projekte, prebiramo in spremljamo strokovno literaturo, ozaveščamo svojo vlogo in naše delo dnevno reflektiramo.

Naša vizija

• SKRBJ ZA ZDRAV OTROKOV RAZVOJ

(S ČIM GA VZPODBUJAMO: razvoj in krepitev pozitivne samopodobe; spodbujanje interakcij med otroki in razvoj socialnih veščin; spodbujanje gibanja; omogočanje sproščanja; sodelovanje s starši; skrb za zdravo okolje.)

V času hitrih sprememb, pomanjkanja časa, potrošništva ... se trudimo omogočiti otrokom kvalitetno preživeti čas v našem vrtcu. Otrokom želimo omogočiti zdrav razvoj na vseh področjih: gibalnem, spoznavnem, emocionalnem in socialnem. Ustvarjamo pogoje, v katerih se otrok počuti sprejeto in varno, da lahko pridobiva zaupanje vase in v svoje sposobnosti, sodeluje v skupini, izraža svoje želje in čustva ter razvija socialne zmožnosti. Otrokom nudimo uravnoteženo prehrano, dnevno se gibamo na svežem zraku in jih vzgajamo za pozitiven odnos do naravnega in družbenega okolja. Zavedamo se, da so starši otrokovi primarni vzgojitelji, zato gradimo na vzajemnih, korektnih in kvalitetnih odnosih med vrtcem in starši.

• SPODBUJANJE USTVARJALNEGA (aktivnega, kritičnega) MIŠLJENJA

(S ČIM GA VZPODBUJAMO: poudarek na likovni vzgoji in knjižni vzgoji – opismenjevanju; spodbujanje interakcij med otroki in razvoj socialnih veščin; spodbujanje aktivnega učenja; skrb za zdravo okolje.)

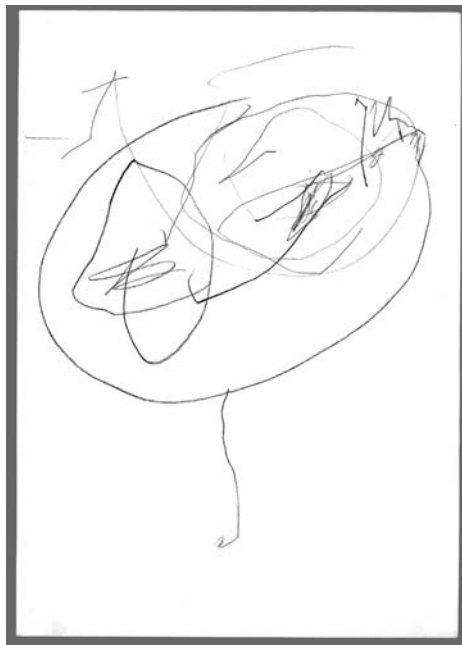
Naše stališče je, da so otroci radovedna, raziskovalna in ustvarjalna bitja. Zato jim ponujamo dejavnosti, ki pomenijo zanje ustrezen izziv in jim omogočajo, da konstruktivno spoznavajo in delujejo v svojem okolju. Ob upoštevanju njihovih razvojnih stopenj in individualnega razvoja jih vključujemo v vzgojno-izobraževalni proces, v katerem lahko sledijo svojim sposobnostim, interesom, razvijajo domišljjski svet, kritično razmišljajo ter se individualno razvijajo in ustvarjalno rešujejo probleme.

Poudarjamo izkustveno učenje, kjer otroci lahko spoznavajo svet iz neposredne izkušnje v interakciji z ljudmi, objekti, dogodki in na osnovi tega konstruirajo nova razumevanja.

• MULTIKULTURNA VZGOJA

(S ČIM JO VZPODBUJAMO: zavedanje pomembnosti lastne identitete; spoznavanje Slovenije in drugih kultur ter civilizacij; skrb za socialno pravičnost – spodbujanje interakcij med otroki in razvoj socialnih veščin; knjižna vzgoja; skrb za zdravo okolje.)

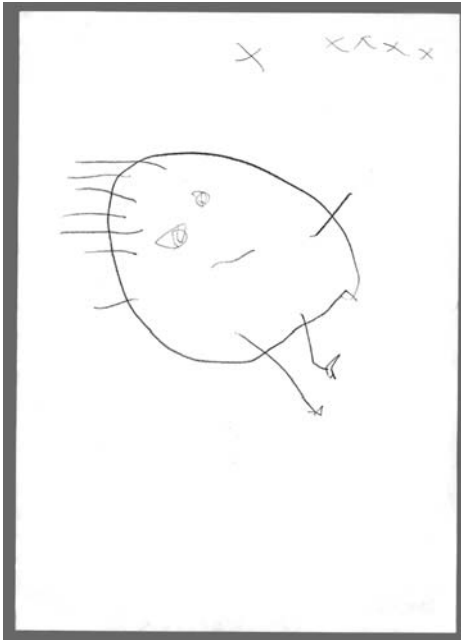
Ob postopnem spoznavanju samega sebe, bližnjega in družbenega okolja otroke seznanjamo tudi s širšim družbenim okoljem in jih vanj vključujemo, kar pomeni tudi seznanjanje in identifikacija s kulturo in tradicijo, v kateri otrok živi. To nam predstavlja osnovo za seznanjanje, spoznavanje in razumevanje drugih kultur in civilizacij ter zavedanje o razlikah med nami. Velik pomen dajemo vzgoji medsebojne strpnosti in spoštovanja ter sprejemanja drugačnosti, torej učenju živeti v sožitju z drugimi.

ČLOVEŠKA FIGURA ŽIGA, 2 leti in 10 mesecev

Tudi tukaj so otroci risali svojo vzgojiteljico. Lik – krog, je posameznost, ki predstavlja človeka. Iz kroga izhaja vertikala. To je zametek udov. A ker v tej fazi otrok opisuje nevizualna dejstva sklepamo, da to niso udi, marveč sposobnost gibanja. Krogu dodaja spirale in temne sklope, s čimer izraža stik s svetom, komunikacijo. Stik s svetom predstavlja tudi eno najzgodnejših zavedanj.

Sestavine vizije imajo v obeh enotah različne poudarke.

ČLOVEŠKA FIGURA LANA, 3 leta in 5 mesecev

Deklica je risala svojo vzgojiteljico. S krogom je predstavila glavo in trup obenem. Ko otrok krogu pripoji noge ali roke, uporabljamo za figuro izraz "glavonožec", čeprav ta risbi ne ustreza. V risbi trup ni izpuščen, ampak pripojen h glavi.

ENOTA VODMAT

V enoti Vodmat želimo otrokom približati **knjigo**, s pomočjo katere otrok doživlja in spoznava literarni svet, potuje v domišljjskega, pridobiva pozitiven odnos do literature in jo uporablja kot vir informacij. Z zblizevanjem s knjigo se otrok uči govoriti, razvija zmožnost domišljjske rabe jezika in spoznava moralno-etične razsežnosti, vključuje se v pisno kulturo, se identificira z lastno kulturo in tradicijo našega naroda, ob tem se seznanja s **slovenskim kulturnim izročilom**.

Prepuščamo se **likovnemu ustvarjanju**, zato izvajamo te dejavnosti v večjem obsegu in na inovativen način. Otrok je vključen v sam proces ustvarjanja, ki sloni na izkustvenem učenju, v katerem lahko otrok spoznava svet le z neposredno izkušnjo v interakciji z ljudmi, objekti, dogodki ... Ob tem vzpodbujamo pri otroku **ustvarjalno mišljenje** in **ustvarjalno reševanje problemov**.

Za zdrav razvoj posameznika se nam zdi pomembna **pozitivna predstava o sebi**. Zato otroka podpiramo pri njegovem napredku, prepoznavanju in zavedanju močnih področij ter področij rasti. Podpiramo ga pri oblikovanju in krepitvi pozitivne samopodobe, samostojnosti in sprejemanju odgovornosti.

ENOTA KLINIČNI CENTER

Pomemben se nam zdi vsak posamezen otrok, podpiramo ga pri njegovem napredku in **kreptivi pozitivne samopodobe**. Ob tem ne pozabljamo na pomen **zdravega načina življenja**, ki vključuje zdravo prehrano, gibanje, sproščanje in prijazne medčloveške odnose, ki temeljijo na pozitivni klimi v oddelku in dobrem sodelovanju s starši. Pri otroku razvijamo pozitiven odnos do naravnega in družbenega okolja. Omogočamo jim **stik z naravo** – aktivno poseganje v ohranjanje in urejanje prijaznega, lepšega in bolj zdravega okolja.

Multikulturalizem – razumevanje samega sebe, poznavanje domačega kraja, seznanjanje s slovensko kulturo in tradicijo nam služijo kot osnova za spoznavanje in sprejemanje drugih kultur in civilizacij. Otroku ob proučevanju, spoznavanju in razumevanju drugih kultur ter soočanju s problemi spoznava, v čem smo si ljudje podobni in različni, pridobiva konkretne izkušnje o uresničevanju človekovih pravic, se uči živeti v sožitju z drugačnimi od sebe ter razvija socialne zmožnosti.

ČLOVEŠKA FIGURA

SARA, 3 leta in 7 mesecev

Otroci so svojo vzgojiteljico opazovali in jo nato narisali. V risbi opazimo prvo prepoznavo telesa in pokončnosti, saj je otrok dosegel razumevanje razlik v smereh, in to se kaže v pravih kotih. Vertikali predstavljata hkrati trup in noge, kar prepoznamo po tem, da roke izhajajo iz trupa (ne iz nog). Spirale znotraj glave prikazujejo komunikacijo s svetom, živost.

Programi vrtca

Temeljne naloge vrtca so pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroke, izboljšanje kvalitete življenja družin ter ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti.

Organiziranost programov

V obeh enotah izvajamo dnevne programe, ki trajajo od 6 do 9 ur, in sicer:

- programi za otroke od 1. do 3. leta starosti;
- programi za otroke od 3. do 6. leta starosti.

Vzgojno delo poteka v oddelkih, otroci so razporejeni v starostno homogene (otroci enake starosti), heterogene (otroci različne starosti od 1 do 3 ali od 3 do 6 let) in kombinirane oddelke (otroci različne starosti od 1 do 6 let). V redne oddelke vključujemo tudi otroke s posebnimi potrebami, za katere imamo v Ljubljani organizirano specialno mobilno službo.

Predstavitev programov

Okviren celodnevni program v jasličnih skupinah (od 1. do 3. leta)

- prihod otrok in individualna igra;
- zajtrk;
- načrtovane in nenačrtovane dejavnosti in igra otrok z različnimi materiali, glede na vremenske razmere tudi na terasi, igrišču ali v drugih prostorih; med igro imajo otroci ves čas možnost počitka, sadje in nesladkan napitek;
- kosilo;
- počitek;
- malica;
- igra in odhod domov.

Okviren celodnevni program v predšolskih skupinah (od 3. do 6. leta)

- prihod otrok in igra v manjših skupinah;
- zajtrk;
- načrtovane in nenačrtovane dejavnosti in igra otrok z različnimi materiali, glede na vremenske razmere tudi na igrišču ali v drugih prostorih; sprehod, obiski zunanjih ustanov, bližnje okolice, parkov...; med igro imajo otroci ves čas na razpolago sadje in nesladkan napitek;
- kosilo;
- sproščanje, možnost počitka na ležalnikih ali blazinah, umirjene dejavnosti v manjših skupinah;
- malica;
- načrtovane in nenačrtovane dejavnosti in igra v malih skupinah, na igrišču, odhod domov.

Značilnosti programa

Načrtovanje vzgojnega dela pomeni načrtovanje celotnega življenja v vrtcu.

Osnova za načrtovanje, izvajanje in ovrednotenje vzgojnega dela je spoznanje, da otrok dojema in razume svet celostno, da se razvija in uči v aktivni povezavi s svojim socialnim in fizičnim okoljem, da v vrtcu v interakciji z vrstniki in odraslimi razvija lastno družbenost in individualnost in se srečuje z drugačno socialno konstrukcijo sveta.

Predšolska vzgoja je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja. Predšolske programe izvajamo na osnovi javno veljavnega nacionalnega programa za predšolske otroke – **Kurikula za vrtce**, ki ga je marca leta 1999 sprejel strokovni svet RS za splošno izobraževanje. V njem so opredeljena načela in cilji, ki jim pri načrtovanju, vrednotenju in izvajanju vzgojnega dela sledimo, ter področja dejavnosti (**jezik, družba, narava, matematika, umetnost, gibanje**), ki se v aktivni vlogi otrok med seboj prepletajo in povezujejo.

V vrtcu izvajamo tudi metodologijo programa Korak za korakom, ki pomeni eno od izvedbenih variant nacionalnega kurikula, in Program eko vrtca. V skladu z vizijo enot in vrtca smo vključeni tudi v številne **nacionalne in mednarodne projekte** s področja **ekologije, multikulture, slovenske kulturne dediščine, likovne umetnosti, zdravja** in druge. Načrtovanje izvajanja projektov strokovni delavci načrtujejo timsko in z aktivnim sodelovanjem staršev.

ČLOVEŠKA FIGURA ANDRAŽ, 4 leta in 2 meseca

Otroke je obiskal dedek, ki je imel dolgo brado in klobuk na glavi. Usedel se je na stol in otroke povabil, da ga portretirajo. Pri tej risbi je posebej zanimivo, da je otrok telo zatemnil. Očitno je spoznal razliko med maso, ki se otipa trdno in čvrsto, in praznim prostorom, skozi katerega se lahko giba. Ko otrok usvoji pojem materije – mase, ga izrazi z gostimi linijami. Zanimive so tudi vodoravne krajše črte, ki se nizajo po vsej dolžini telesa (klobuka) in predstavljajo koncept rasti, vitalnost.

Vsebinsko izbira vzgojitelj/ica in pomočnik/ca vzgojitelja/ice ali pa se v dogovoru z otroki skupno odločijo za temo. V načrtovanje se lahko vključijo tudi starši. Vzgojitelj/ica in pomočnik/ca se pri izvajanju vsebin prilagajata interesom in željam otrok ter doživljanju v skupini. Pri izvajanju vzgojnega dela upoštevata posebnosti skupine in posameznikov in s ponudbo različnih aktivnosti dajeta možnost izbire (dejavnosti, materiala, prostora).

Hkrati ustvarjata pogoje za otrokovo aktivnost in uravnoteženost njegovega napredka na vseh področjih: gibalnem, spoznavnem, emocionalnem in socialnem.

Vzgojno delo poteka na podlagi igre in lastne aktivnosti v večjih ali manjših skupinah in tudi individualno.

O svojem načrtovanem delu za določeno obdobje in o izvajanju načrtovanega vzgojitelj/ica in pomočnik/ca obveščata starše na oglasni deski in roditeljskih sestankih, o napredku posameznega otroka pa na pogovornih urah.

Specifični programi

- Prilagojeno izvajanje programov za otroke s posebnimi potrebami (v obeh enotah vrtca).

Otroci s posebnimi potrebami so integrirani v oddelke in imajo individualno strokovno pomoč in prilagojeno izvajanje programa (v Ljubljani imamo organizirano specialno mobilno službo).

- Vrtec v bolnišnici (Bolnišnični oddelki)
Naši vzgojitelji in vzgojiteljice opravljajo vzgojno delo na pediatričnih oddelkih za vse predšolske otroke, ki se zdravijo v bolnišnici v Ljubljani.

Obogatitveni programi

V izvedbeni kurikulum vnašamo številne obogatitvene programe, ki so povezani z našo vizijo in dolgoročnimi cilji. Posebno pozornost posvečamo **praznikom in starim ljudskim običajem, eko dnevom, naravoslovju** (naravoslovne delavnice), **ljudskemu plesu** (folklorne skupine), **otroškemu petju** (otroški zbori), **gibanju** (program Zlati sonček), **branju** otroške literature s specifičnimi poudarki na ekologiji, kulturni dediščini, domovinski vzgoji (bralna značka, bralni nahrbtnik, pravljlična soba) ... V vrtcu spoznavamo **dramsko, plesno, likovno umetnost** (lutkovne in igralne predstave, plesne delavnice, obisk galerij in razstav), izvajamo pa tudi **programe zunaj vrtca v naravi**, kot so enodnevni **izleti, zimovanja, vrtec na vasi in letovanja** (za starejše predšolske otroke; programi v naravi so povezani z dodatnimi stroški za starše).

Način povezovanja in sodelovanja s starši

Oblike sodelovanja s starši so skupne, skupinske in individualne.

Skupne oblike

- roditeljski sestanki pred vstopom otroka v vrtec;
- oddelčni roditeljski sestanki;
- skupne prireditve, praznovanja in ustvarjalne delavnice otrok, staršev in pedagoških delavcev skupine in vrtca;
- tematske okrogle mize;
- strokovna predavanja in pogovori s posameznimi strokovnjaki (Šola za starše...).

Skupno se starši oddelka srečajo najmanj trikrat letno.

Individualne oblike

- individualni pogovori s strokovnimi delavci oddelka pred vstopom otroka v vrtec;
- izmenjava informacij ob vsakodnevni kratkih stikih s strokovnimi delavci ob prihodu in odhodu otrok;
- mesečne pogovorne ure za daljše in poglobljene pogovore o otroku;
- vključevanje staršev v različne aktivnosti vzgojnega programa v skupini;
- prisotnost staršev ob otroku v oddelku, v dogovoru z vzgojiteljico, pri uvajanju otroka v vrtec;
- pisne informacije o tekočem delu in življenju v skupini v kotičkih za starše.

Šola za starše

Šola za starše, to je pogovore o vzgoji otrok, organiziramo v sodelovanju z Uradom za preprečevanje zasvojenosti pri Mestni občini Ljubljana. Na srečanja vabimo strokovnjake s področja predšolske vzgoje. Srečanja so zasnovana kot delavnice, v katerih potekajo sproščeni pogovori o vzgoji otrok.

Svet staršev

V njem sodelujejo izvoljeni predstavniki staršev, iz vsakega oddelka po eden. Svet staršev:

- predlaga nadstandardne programe;
- daje soglasje k predlogu ravnatelja o nadstandardnih storitvah;
- daje mnenje o predlogu programa razvoja vrtca in o letnem delovnem načrtu;
- razpravlja o poročilih ravnatelja o vzgojni problematiki;
- obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojnim delom;
- voli predstavnike v svet vrtca;
- opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

Pravice otrok ter način njihovega zagotavljanja

ČLOVEŠKA FIGURA JERNEJ, 4 leta in 2 meseca

Otrok je risal dedka, ki je obiskal skupino v vrtcu. Risba se zelo razlikuje od drugih, ker je narisana bolj dinamično. Predvidevamo lahko, da izraža otrokov temperament. To pomeni, da je v otrokovi risbi možno prepoznati značilnosti, kot so prepoznaven in tipičen "rokopis", sproščenost, večjo izraznost, naklonjenost detajlom, bogato fantazijo pa tudi trenutno razpoloženje.

- Ne delamo razlik med otroki glede na raso, barvo, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodni, etnični ali družbeni izvor, premoženje, rojstvo ali kakršenkoli drug položaj otroka, njegovih staršev ali zakonitega skrbnika;
- vsem otrokom zagotavljamo enake možnosti pri dejavnostih, ki potekajo v okviru standardnega programa vrtca;
- spoštujemo osebno dostojanstvo in osebno integriteto otroka;
- spoštujemo in upoštevamo otrokov pogled na svet, njegovo razumevanje stvari, dogodkov in položajev ter čustveno odzivanje nanje in vzpodbujamo možnost dojemanja iste stvari ali dogodka iz različnih perspektiv;
- upoštevamo individualne in skupinske razlike med otroki in oblikujemo pogoje za izražanje teh razlik, pravico do izbire in drugačnosti;
- vzgojno delo z otroki snujemo na znanju in razumevanju otrokovega razvoja v določenem starostnem obdobju in na značilnostih posameznega otroka;
- otroka varujemo pred telesnim in drugačnim nasiljem drugih otrok in odraslih. Ob sumu zanemarjanja ali zlorabe otroka obvestimo odgovorno osebo ali institucijo;
- zagotavljamo varno, razumevajoče in spodbudno okolje za otrokov telesni, duševni in socialni razvoj in na osnovi pozitivnih čustvenih, spoznavnih in socialnih izkušenj za njegovo popolno zaupanje vase.

Pravice staršev in način zagotavljanja pravic

- Spoštujemo in upoštevamo starše kot primarne vzgojitelje, ki nosijo glavno odgovornost za otrokovo vzgojo in razvoj in jim dajemo možnost soodločanja o vseh pomembnih vprašanjih v zvezi z njihovim otrokom;
- starše obveščamo o programu vrtca in jih vzpodbujamo, da sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju vzgojnih dejavnosti;
- s starši gojimo odprt dialog in jih sproti obveščamo o otrokovem razvoju, aktivnostih v skupini in v vrtcu;
- z informacijami o otrocih in družini, ki nam jih otroci in starši zaupajo, ravnamo odgovorno in jih ohranjamo zaupne;
- seznanjamo starše s spoznanji stroke o predšolskem otroku in jih ozaveščamo o pomenu ustreznega vzgojnega ravnanja;
- ob vstopu otroka v vrtec vzpodbujamo starše, da s svojo prisotnostjo v skupini pomagajo otroku pri prilagajanju na vrtec.

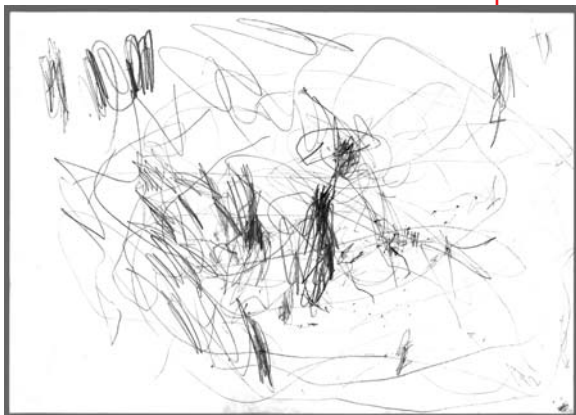
ČLOVEŠKA FIGURA VALENTIN, 6 let in 3 mesece

Tudi ta risba je nastala po opazovanju dedka z dolgo brado in klobukom, ki je obiskal skupino otrok v vrtcu in želel, da ga portretirajo. Celotna figura je narisana izjemno natančno, otrok se je zelo posvečal detajlom, ki jih je tudi potemnil (vezalke, očala, lasje ...). Figura je narisana perpektivično (otrok je sedel na tleh, ko je risal model; naslonjala stola ni videl, dobro pa je videl njegovo sedalo in noge, kar je narisal in močno poudaril). Figura je narisana od spredaj, saj jo je otrok tako tudi videl; čevlji so narisani ploskovito (od strani), verjetno zato, da je lažje prikazal njihovo zgradbo in detajle.

Takrat, ko otrok celotno obliko dobro razume, kar pomeni, da mu sestavni deli ne delajo nobenih težav več, se lahko posveti detajlom. Otrok je sposoben narisati drobne stvari, ki so posledica pozornega opazovanja. Otrok takrat dejansko posnema videz stvari.

Obveznosti staršev do vrtca

- Da redno plačujejo stroške programa, v katerega je otrok vključen. V primeru dvomesečne zamude plačila vrtec vloži izvršilni predlog za dolgovani znesek na sodišče;
- da upoštevajo poslovalni čas vrtca, v primeru zamude pa plačajo zamudnino;
- da ima otrok ob prihodu in odhodu iz vrtca spremstvo staršev oz. pooblaščenih oseb;
- da v primeru nalezljivih otroških bolezni to takoj sporočijo odgovorni osebi vrtca;
- da v vrtec pripeljejo otroka, ki s svojim zdravstvenim stanjem ne ogroža sebe in drugih;
- da najkasneje na dan vstopa otroka v vrtec vzgojiteljici izročijo potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka;
- da ob sprejemu otroka opozorijo na posebnosti otroka, ki so pomembne za njegovo varnost in zdravje, oz. priložijo navodilo zdravnika;
- da pisno najavijo izpis otroka iz vrtca, najkasneje 1 mesec pred izpisom;
- da uredijo vse formalnosti v zvezi s postopkom za sprejem otroka v vrtec in jamčijo za resničnost podatkov;
- da upoštevajo navodila in obvestila za starše na oglasnih deskah;
- da so otroci obuti in oblečeni vremenu in napovedanim dejavnostim primerno;
- da mlajše otroke postopno uvajajo v vrtec ob svoji prisotnosti in v dogovoru z vzgojiteljico;
- da sproti obveščajo vzgojiteljico o spremembi podatkov o svoji dosegljivosti v času bivanja otroka v vrtcu;
- da se zanimajo za otrokov razvoj in se vključujejo v organizirane oblike sodelovanja z vrtcem.

IZRAZNOST ali EKSPRESIJA – IGRA S ČASOPISNIM PAPIRJEM ANEJ, 2 leti in 3 mesece

Otroci, ki so prihajali v igralnico, so na tleh opazili velik kup časopisnega papirja. Sprva so bili otroci začudeni, nato pa so se nad tem navdušili. S papirjem so se igrali, ga trgali, prenašali po prostoru, v igri je bilo čutiti sproščenost in raziskovalnost. Ko je navdušenje za igro popustilo, je sledilo vabilo k likovni predstavitvi doživetega. Otrok v zgodnji risbi predstavlja svoje občutke in čustva ob izkušnji, ki jo ob risanju podoživi in izrazi. Vživetje omogoča, da njegove geste in pritisk svinčnika na podlago izražajo vsebino. Na primer, krivulje in tanke črte izražajo nežnejša občutja in delujejo mehko prijazno; ostre ravne in lomljene črte pa izražajo ostrejšje občutke; silovita doživetja se kažejo v širokih, močnih potezah.

Svetovalna služba

Temeljni cilj svetovalne službe v vrtcu je omogočiti in podpreti optimalni razvoj vsakega otroka, ne glede na spol, socialni in kulturni izvor, veroizpoved, narodno pripadnost ter telesno ali duševno konstitucijo.

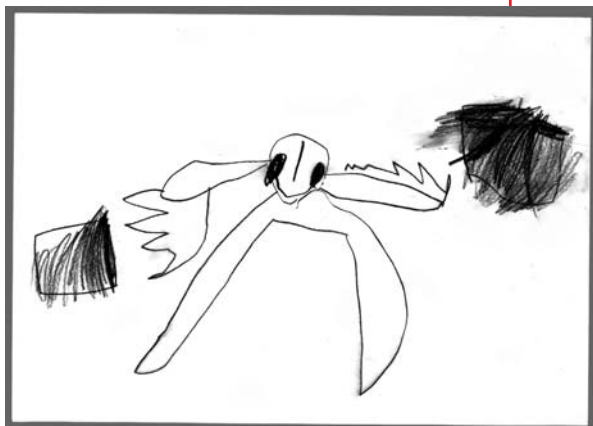
Delo svetovalne službe je namenjeno **vsem otrokom**, ki so vključeni v naš vrtec. Svetovalna služba v vrtcu sodeluje s strokovnimi delavci, vodstvom, zunanjimi institucijami in starši. Prizadeva si, da bi odrasli otroke bolje razumeli in se na njihove potrebe primerno odzvali.

S pedagoginjo se lahko posvetujete o različnih temah, ki vas zanimajo ali skrbijo:

- priprava in vključitev otroka v vrtec;
- posvetovanje o vzgoji in otrokovem razvoju;
- priprava in vstop otroka v šolo;

- posvetovanje ob kritičnih situacijah v družini (rojstvo sorojenca, razveza ali ločitev, selitev, smrt, odvisnost ...);
- razumevanje in pomoč pri odpravljanju razvojnih, čustvenih in vedenjskih težav ter stisk (težave hranjenja, spanja, močenje, blatenje, nemirnost, agresivno vedenje ...);
- pomoč otrokom s težavami in motnjami v razvoju;
- spodbujanje nadarjenega otroka.

Pedagoginja se pri svojem delu ravna po načelu prostovoljnosti, skupnega dogovora in zaupnosti podatkov, v dobrobit otroka in njegove družine. Z njo se starši lahko posvetujete osebno in individualno ali pa v drugih oblikah sodelovanja s starši.

IZRAZNOST ali EKSPRESIJA – IGRA S ČASOPISNIM PAPIRJEM MARK, 4 leta in 5 mesecev

Velik kup časopisnega papirja, ki je bil nametan po tleh, je otroke prevzel, da so se začeli z njim igrati, ga trgati, nalagati na kup ... Svoje doživetje ob tem so izrazili v risbi. Ta risba je ekspresivna izpoved otroka, pri čemer človeška figura ni pomembna, temveč je pomemben dogodek in doživljanje ob njem. Otrok je z intenzivnimi linijami izrazil navdušenje nad tipno izkušnjo s papirjem. Z močnimi gostimi linijami je povedal, da je papir mečkal, metal, ga gnetel ...

Prehrambeni in zdravstveno-higienski standard v vrtcu

Prehrani otrok namenimo veliko pozornosti, saj predstavlja enega od najpomembnejših dejavnikov pri varovanju zdravja. S pravilno prehrano zmanjšujemo dejavnike tveganja za bolezni, ki se začnejo v otroštvu in resno ogrožajo življenje tudi pozneje. Vsa naša prizadevanja so usmerjena v zagotovitev zdrave prehrane, ki mora biti obenem uravnotežena, varovalna, pestra in varna.

Pri načrtovanju prehrane upoštevamo veljavne fiziološke standarde in normative za prehrano predšolskih otrok in strokovne smernice pristojnih institucij. Tako skrbimo, da je prehrana čim bolj raznolika in v skladu s "prehrambeno piramido". Temelj takšne prehrane so polnovredna žita, sadje, zelenjava, mleko in mlečni izdelki, ribe, manj mastno meso in mesni izdelki ter jajca. Poleg rednih obrokov so otrokom ves dan na razpolago sveže sadje, voda in nesladkan čaj.

Pri izvajanju prehrambenega programa zelo poudarjamo konvencionalni način priprave, tradicionalno prehrano, prehrambene navade in kulturo prehranjevanja.

Za posamezne otroke pripravljamo dietno prehrano po navodilih zdravnika.

Pri izvajanju zdravstveno-higienskega režima v vrtcu izvajamo naslednje naloge:

- stalen nadzor nad higiensko-tehničnimi pogoji objektov in prostorov ter opreme z namenom izboljšanja bivalnih pogojev in zagotavljanja varnosti otrok;
- nenehno spremljanje zdravstvenega stanja otrok in izvajanje preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni oz. okužb.

Vse naloge s področja prehrane in zdravstveno-higienskega režima predstavljajo skupen prizadevanj vseh zaposlenih za zdrav stil življenja in so stalnica v življenju in delu vrtca. Dnevno, tedensko, letno in na daljše roke s pozitivnim pristopom postavljamo temelje vrednotam za zdravo rast, razvoj otrok in zdrav način življenja v najširšem smislu.

Vpis otrok v vrtec

Vrtec sprejema predšolske otroke od prvega leta starosti (ob zaključku starševskega dopusta, vendar ne mlajših od 11 mesecev) do vstopa v šolo. Vpis in sprejem otrok na podlagi prijav in prostih mest poteka vse leto. Za novo šolsko leto oddajajo starši vloge **za vpis do 31. marca**. Če se za sprejem v vrtec prijavi več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, odloča o njihovem sprejemu **komisija za sprejem otrok v vrtec** na podlagi Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec. Vrtec starše pisno obvesti o vključitvi otroka v vrtec ter o drugih pogojih za sprejem (sklenitev medsebojne pogodbe).

Vlogo za vpisi otroka dobijo starši na sedežu vrtca ali enote in na spletnih straneh vrtca ter Mestne občine Ljubljana. Oddajo jo osebno na sedežu vrtca, po pošti ali po internetu. Vlogo za znižano plačilo vrtca (obrazec DZS – VRT/1) oddajo starši s stalnim prebivališčem v Ljubljani na sedežu vrtca, ostali starši oddajo vlogo v svoji občini. Pri vstopu v vrtec mora imeti vsak otrok potrdilo pediatra o svojem zdravstvenem stanju.

Potrebna dokumentacija za vključitev otroka v vrtec

- Vpisni list (obrazec v pisarni vrtca ali na spletni strani vrtca in spletni strani MOL).
- Vloga za znižano plačilo vrtca (obrazec DZS – VRT/1).
- Pogodba o medsebojnem sodelovanju med starši in vrtcem.
- Potrdilo o zdravstvenem stanju otroka (obrazec v pisarni vrtca ali pa ga izda pediater).

Prvič v vrtec – uvajanje otroka v vrtec

Različni otroci se ob vstopu v vrtec različno odzivajo in na to moramo biti pozorni. Da bi

pomagali otroku in sebi, si pregнали dvome in skrbi, predvidoma konec maja organiziramo v vrtcu srečanje s starši na temo "Prvič v vrtec". Starši se lahko o vstopu v vrtec posvetujete s svetovalno službo vrtca, ravnateljico, pomočnico ravnateljice ali vzgojiteljem/co. Pogovorili se boste o svojem otroku in se dogovorili, kako boste uvajali svojega otroka v vrtec.

Priporočamo vam, da se pred vstopom otroka v vrtec odzovete na vabilo vzgojitelja/ce in opravite individualni razgovor.

Za uvajanje si vzemite vsaj nekaj dni dopusta. Tako boste mirnejši in se boste otroku lažje posvetili. Otroka *prvi teden* ne pustite cel dan v vrtcu. Počutil se bo zapuščenega in odhod v vrtec bo lahko zaradi tega še nekaj časa težavnejši. Uvajanje naj bo postopno in ob vaši aktivni prisotnosti v skupini.

Začetne težave ob uvajanju otroka v vrtec pa bodo kmalu minile. Otrok se bo novega okolja navadil. Rad bo hodil v vrtec, rad bo imel svojo vzgojiteljico in vrstnike.

Vstop v vrtec je pomemben dogodek v življenju otroka in staršev. Z medsebojnim sodelovanjem lahko ta dogodek naredimo prijetnejši.

Dan Vrtca Vodmat – dan odprtih vrat

Vsako leto konec maja vrtec odpre svoja vrata vsem, ki nas želite spoznati in se seznaniti z našim delom in življenjem v vrtcu. Takrat pripravimo tudi razstavo otroških risb, s katero vas želimo seznaniti z razvojem otroške risbe v predšolskem obdobju in procesom, katerega cilj je likovni razvoj.

Otrokov ustvarjalni razvoj

Otrok se rodi na svet z zasnovo za razvoj svojih potencialov, nato pa v teku življenja pridobiva v svojem okolju potrebne izkušnje, iz katerih razvija svoje sposobnosti.

Z likovnimi dejavnostmi razvija prostorsko inteligenco ter ekspresivno in estetsko občutljivost. Čeprav so te dejavnosti lahko enake za vse otroke v skupini, najde vsak otrok svojo likovno rešitev. Risbe so različne, ker so otroci vajeni delati v netekmovalnem, spodbudnem in v individualni razvoj usmerjenem vzdušju. Spodbujani so k izvirnim rešitvam in razlike, ki jih njihove stvaritve kažejo, so sprejete z odobravanjem in navdušenjem. Na ta način so lahko risbe vedno znova drugačne. Otroci imajo veselje do nadaljnjega raziskovanja in odkrivanja novih likovnih rešitev. Ker so sprejeti, se počutijo varne in uspešne, kar je pogoj za njihovo uspešno učenje in napredovanje v likovnem razvoju.

Odrasli lahko otrokom približamo svet lepote predvsem s tem, da tudi sami uživamo v njej, se je veselimo, jo iščemo in jo delimo z otroki. Ne moremo jim je ponuditi z razlago, ampak jim pomagamo, da jo opazijo, občutijo z vsemi čuti in telesom in jo nato izrazijo.

Na otrokovo spontanost, iskrenost in posebnost likovnega izražanja pa zelo vpliva odziv odraslih, predvsem naše vrednotenje.

Če otroka "popravljamo", opominjamo in pri risanju vodimo, se bo zatekel v shematično risanje in okraševanje, saj se želi prilagoditi okusu odraslih, želi narediti "všečno", "lepo" risbo. Koliko več pohvale bo dobil za tako risbo, toliko bolj bo utrdil shematično rabo nekih oblik in jih bo nadalje uporabljal brez premisleka. Če na tej stopnji (in tudi naprej), otroka ne usmerjamo v raziskovanje in učenje likovnega jezika s pomočjo izkušenj (opazovanje, tipanje, preizkušanje, rokovanje, ...), se lahko njegov likovni razvoj ustavi.

Otrok se uči s pomočjo neposrednih izkušenj, zato ga ne moremo učiti risati. Strah, da otrok ne bo znal risati, je ob ustreznih podpori njegovemu doživljanju sveta popolnoma odveč. Naučil se bo in bo hkrati razumel, kaj riše. Zato je zelo pomembno, da odrasli razumemo njegovo risbo in jo sprejemamo takšno, kot je.

Otroka tudi ne sprašujemo, kaj je narisal, saj mu s tem sporočamo, da ne razumemo njegove risbe. Počakajmo raje na njegove morebitne komentarje in razlago.

ZGRADBA OBJEKTA – LESTEV

GABRIJEL, 3 leta in 2 meseca

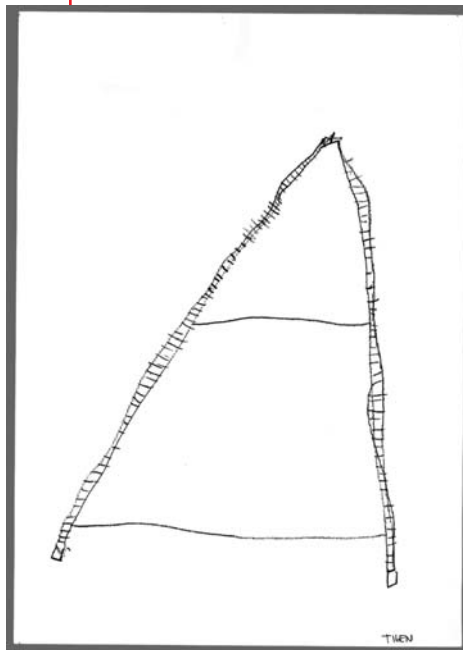
Sredi igralnice je stala velika lestev, ki so jo otroci lahko opazovali, se okoli nje igrali ter jo nato narisali. To je zgodnja risba. Otrok se tu še ne more ukvarjati z videzom lestve. Ne prikazuje vidnih zaznav, marveč zaznave tipa in telesa. Z gostim sklopom črt v sredini predstavlja likovna kompozicija materialno izkušnjo z lestvijo, krivulja pa izkušnjo gibanja okrog lestve. Otrok je s krogom predstavil celoto dogodka ali objekta.

ZGRADBA OBJEKTA – LESTEV

TILEN, 5 let in 10 mesecev

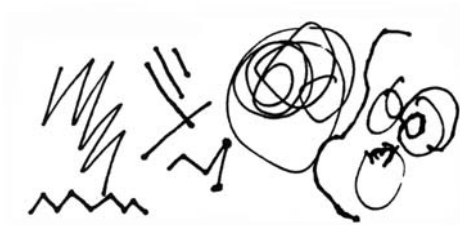
Vzgojiteljica je na sredino igralnice postavila veliko lestev. Otroci so jo opazovali in si jo ogledovali. Sledilo je vabilo k risanju.

Ko otrok riše objekt, mora v mislih organizirati pridobljena spoznanja in oblikovati smiselno podobo, ki bo predstavljala lestev. Pri tem nariše dele, ki jih že razpozna, in jih sestavi v celoto v okviru svojega razumevanja prostora. Iz risbe je razvidno, da otrok že razume zgradbo objekta (uporablja prave kote, poševnice, zazna razliko med mesti).

Zgodnji likovni simbolni sistem

Primeri likovnih simbolnih struktur (povzeto po neobjavljenem gradivu Brede Jontes)

Lomljene in krive črte = najrazličnejša gibanja

Gruče kratkih črtic, pik = kratkotrajna in ponavljajoča se dogajanja

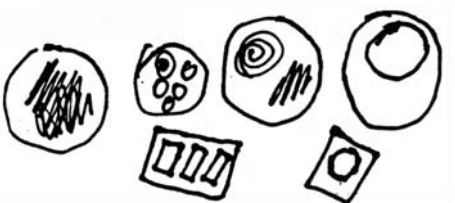
Gosto narisane črte = materialnost, fizična izkušnja z materijo: tipna zaznava = tudi druge nevizualne zaznave: sluh, vonj, okus

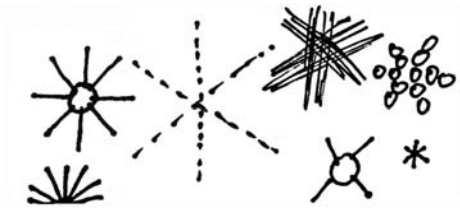
Lik = vsaka posameznost (bitje, predmet, dražljaj, luknja...)

Spirala = živo bitje ali ena značilnost živega

Ena oblika znotraj druge = vsebovanje (simbolno: nekaj znotraj nečesa drugega) = prostorski odnos

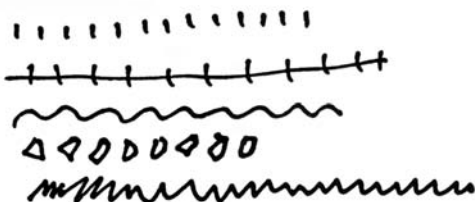
Žarkovje = dinamičen prostorski pojav: dogajanje iz osrednjega mesta na druga mesta prostora (gibanje, večanje oblike, spreminjanje oblike, rast...)

Koncentrične oblike = enako kot pri žarkovju

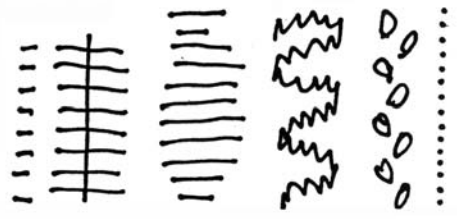
Ponavljanje oblik = mnogo

Vodoravni niz = dolgotrajnost

Obris = povezanost v nek kontekst

Navpični niz = rast, stopnjevanje (drevesa...)

Izdal:

Vrtec Vodmat, Korytkova 24, Ljubljana

Oblikovanje in priprava:

Premedia, Ljubljana

Tisk: Razvedrilo d.o.o.

Januar 2008

